

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 16.4.2021
COM(2021) 187 final

2018/0191 (COD)

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ**

**σύμφωνα με το άρθρο 294 παράγραφος 6 της Συνθήκης για τη λειτουργία της
Ευρωπαϊκής Ένωσης**

σχετικά με τη

**θέση που καθόρισε το Συμβούλιο ενόψει της έκδοσης κανονισμού του Ευρωπαϊκού
Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του προγράμματος «Erasmus+»: το
πρόγραμμα της Ένωσης για την εκπαίδευση, την κατάρτιση, τη νεολαία και τον
αθλητισμό, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1288/2013**

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ**

**σύμφωνα με το άρθρο 294 παράγραφος 6 της Συνθήκης για τη λειτουργία της
Ευρωπαϊκής Ένωσης**

σχετικά με τη

**θέση που καθόρισε το Συμβούλιο ενόψει της έκδοσης κανονισμού του Ευρωπαϊκού
Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του προγράμματος «Erasmus+»: το
πρόγραμμα της Ένωσης για την εκπαίδευση, την κατάρτιση, τη νεολαία και τον
αθλητισμό, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1288/2013**

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

1. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Ημερομηνία διαβίβασης της πρότασης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο [έγγραφο COM(2018) 367 final – 2018/0191 COD] 30 Μαΐου 2018

Ημερομηνία γνωμοδότησης της Επιτροπής των Περιφερειών για την πρόταση 6 Φεβρουαρίου 2019

Ημερομηνία γνωμοδότησης της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την πρόταση 19 Οκτωβρίου 2018

Ημερομηνία καθορισμού της θέσης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε πρώτη ανάγνωση: 28 Μαρτίου 2019

Ημερομηνία συμφωνίας του Συμβουλίου επί γενικής προσέγγισης 26 Νοεμβρίου 2018

Ημερομηνίες των τριμερών διαλόγων
7 Οκτωβρίου 2019
19 Νοεμβρίου 2019
9 Δεκεμβρίου 2019
7 Δεκεμβρίου 2020
11 Δεκεμβρίου 2020

Ημερομηνία επιβεβαίωσης της συμβιβαστικής συμφωνίας από την Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων 18 Δεκεμβρίου 2020

Ημερομηνία της ψηφοφορίας της Επιτροπής Πολιτισμού και Παιδείας (CULT) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με την οποία εγκρίθηκε η συμβιβαστική συμφωνία 11 Ιανουαρίου 2021

Ημερομηνία κατά την οποία η Επιτροπή των Μόνιμων 31 Μαρτίου 2021

Αντιπροσώπων ενέκρινε τη θέση του Συμβουλίου (σημείο Α/Α)

Ημερομηνία έγκρισης της θέσης του Συμβουλίου σε πρώτη 13 Απριλίου 2021
ανάγνωση

2. ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Το πρόγραμμα Erasmus+ αποτελεί ένα από τα μέσα χρηματοδότησης που εντάσσονται στο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (ΠΔΠ) 2021-2027 με στόχο την επένδυση στους ανθρώπους, την κοινωνική συνοχή και τις αξίες. Η Επιτροπή πρότεινε συνολικό προϋπολογισμό 30 δισ. EUR.

Ο γενικός στόχος του προγράμματος Erasmus+ είναι να στηρίζει, μέσω της διά βίου μάθησης, την εκπαιδευτική, επαγγελματική και προσωπική ανάπτυξη των ατόμων στην εκπαίδευση, την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό, στην Ευρώπη και πέραν αυτής, συμβάλλοντας έτσι στη βιώσιμη ανάπτυξη, την ποιοτική απασχόληση και την κοινωνική συνοχή, προωθώντας την καινοτομία και ενισχύοντας την ευρωπαϊκή ταυτότητα και την ενεργό συμμετοχή στα κοινά. Το πρόγραμμα δομείται γύρω από τρεις βασικές δράσεις: 1) μαθησιακή κινητικότητα, 2) συνεργασία μεταξύ οργανισμών και ιδρυμάτων και 3) στήριξη της ανάπτυξης πολιτικής και της συνεργασίας. Ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας του προγράμματος, που καλύπτει την τυπική, τη μη τυπική και την άτυπη μάθηση, προσφέρει ευκαιρίες μάθησης σε όλα τα στάδια της ζωής.

Σύμφωνα με τα πορίσματα της ενδιάμεσης αξιολόγησης του προηγούμενου προγράμματος και τις γνώμες των ενδιαφερόμενων μερών, το νέο πρόγραμμα Erasmus+ διατηρεί τη σταθερότητα, προσφέροντας παράλληλα βελτιώσεις, καθώς και νέα μέτρα και δράσεις, αντικατοπτρίζοντας μια ευρύτερη φιλοδοξία του νέου θεματολογίου πολιτικών της ΕΕ. Το σημαντικά ενισχυμένο, χωρίς αποκλεισμούς και διευρυμένο πρόγραμμα ενισχύει την κινητικότητα και τις ανταλλαγές.

3. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Η θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε πρώτη ανάγνωση, που εγκρίθηκε στις 28 Μαρτίου 2019, πρότεινε τροποποιήσεις στην πρόταση της Επιτροπής, και συγκεκριμένα:

- Ονομασία: διατήρηση της ονομασίας Erasmus+ (αντί του Erasmus, που πρότεινε η Επιτροπή)·
- Προϋπολογισμός: τριπλασιασμός του προϋπολογισμού· αναθεώρηση της τομεακής κατανομής (αύξηση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης από 21 σε 23 %· αύξηση της σχολικής εκπαίδευσης από 15,2 σε 15,6 %· αύξηση της εκπαίδευσης ενηλίκων από 4,8 σε 6 %· αύξηση του αθλητισμού από 1,8 % σε 2 %)· οι ετήσιες πιστώσεις θα εγκρίνονται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο· γραμμικό προφίλ δαπανών κατά τη διάρκεια των 7 ετών του προγράμματος·
- Στόχοι: νέοι ειδικοί στόχοι για τη διεθνή συνεργασία, τη διά βίου μάθηση και την ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία·
- Διακυβέρνηση: κατ' εξουσιοδότηση πράξεις για την έγκριση ετήσιων προγραμμάτων εργασίας· κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο συγκεκριμενοποίησε το αίτημά του για μια λύση διακυβέρνησης που

θα διασφαλίζει τη συμμετοχή του στις πολιτικές επιλογές όσον αφορά την υλοποίηση του προγράμματος·

- Ενίσχυση της διάστασης του προγράμματος η οποία αφορά την ένταξη: αυτοτελές κεφάλαιο για την ένταξη και άρθρα που απαιτούν, αφενός, από την Επιτροπή να θεσπίσει ένα πλαίσιο μέτρων ένταξης και, αφετέρου, από τους εθνικούς οργανισμούς να χαράζουν εθνικές στρατηγικές ένταξης· ειδικός στόχος και δείκτες·
- Ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία: μη εξαντλητικός κατάλογος κριτηρίων για την επίδειξη της ενωσιακής προστιθέμενης αξίας των δράσεων του προγράμματος·
- DiscoverEU: επέκταση του πεδίου εφαρμογής από άτομα ηλικίας 18 ετών σε άτομα ηλικίας 18-20 ετών·
- Τα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια και τα κέντρα επαγγελματικής αριστείας θα πρέπει να περιλαμβάνουν τουλάχιστον μία οντότητα εγκατεστημένη σε κράτος μέλος·
- Ενήλικοι εκπαιδευόμενοι: προσθήκη της ατομικής κινητικότητας στο πλαίσιο της βασικής δράσης 1 (μαθησιακή κινητικότητα)·
- Βασική δράση 1 για τον αθλητισμό (μαθησιακή κινητικότητα): η ατομική μαθησιακή κινητικότητα επεκτείνεται ώστε να καλύπτει τους νέους που ασχολούνται με τον αθλητισμό σε οργανωμένο πλαίσιο και τη διεθνή κινητικότητα του αθλητικού προσωπικού·
- Συνέργειες: χρήση της «Σφραγίδας Αριστείας» για να καταστεί δυνατή η εναλλακτική χρηματοδότηση στο πλαίσιο των ταμείων της πολιτικής για τη συνοχή·
- Διεθνής συνεργασία: διαγραφή των αναφορών στο είδος των τρίτων χωρών που συμμετέχουν στο πρόγραμμα· προσθήκη, στο πλαίσιο της βασικής δράσης 2 (συνεργασία), αναφορών στην ανάπτυξη ικανοτήτων στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε τρίτες χώρες· ιδιαίτερη έμφαση στις αναπτυσσόμενες χώρες·
- Δείκτες: το παράρτημα αντικαθίσταται από αναλυτικότερο κατάλογο δεικτών.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε επίσης πολιτική δήλωση που συνοδεύει τη θέση του σε πρώτη ανάγνωση, επιφυλασσόμενο του δικαιώματος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου να επανεξετάσει τη θέση του προκειμένου να διασφαλίσει ότι οι βασικές δραστηριότητες του προγράμματος και η διάσταση της ένταξης θα υλοποιηθούν αποτελεσματικά σε περίπτωση που ο προϋπολογισμός δεν τριπλασιαστεί. Στη δήλωση τονίζεται επίσης ότι η υποστήριξη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου προς τα Ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια, τα Κέντρα Επαγγελματικής Αριστείας και το DiscoverEU θα εξαρτηθεί από την αξιολόγηση των πιλοτικών φάσεων τους και τον περαιτέρω καθορισμό κάθε πρωτοβουλίας.

Στο πλαίσιο της συμφωνίας που επιτεύχθηκε στους τριμερείς διαλόγους, η Επιτροπή δέχθηκε:

- Την ονομασία του προγράμματος Erasmus+ αντί του Erasmus·
- Τον ορισμό του χρηματοδοτικού κονδυλίου του προγράμματος σε 24,574 δισ. EUR σε τρέχουσες τιμές και πρόσθετου ποσού ύψους 1,7 δισ. EUR σε τιμές 2018, που προκύπτει από την ειδική προσαρμογή του προγράμματος που προβλέπεται στο άρθρο 5 και στο παράρτημα II του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2093 του Συμβουλίου (δηλ. του κανονισμού για το ΠΔΠ)· τα ελαφρώς προσαρμοσμένα τομεακά κονδύλια του προϋπολογισμού·
- Ένα νέο παράρτημα που περιγράφει αδρομερώς τις δράσεις του προγράμματος το οποίο μπορεί να τροποποιηθεί με κατ' εξουσιοδότηση πράξη·
- Την ενίσχυση της διάστασης του προγράμματος η οποία αφορά την ένταξη·

- Την προσθήκη νέου άρθρου σχετικά με την ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία·
- Την κινητικότητα ενήλικων εκπαιδευομένων στο πλαίσιο της Βασικής Δράσης 1 (μαθησιακή κινητικότητα)·
- Την επέκταση του πεδίου εφαρμογής της αθλητικής κινητικότητας ώστε να καλύπτει διεθνείς δράσεις·
- Τη ρητή αναφορά της Σφραγίδας Αριστείας·
- Την αποσαφήνιση του άρθρου που αναφέρεται στη συμμετοχή οργανισμών σε τρίτες χώρες οι οποίες δεν συνδέονται με το πρόγραμμα·
- Τον διευρυμένο και αναδιαρθρωμένο κατάλογο δεικτών.

Η Επιτροπή συμφώνησε επίσης να εκδώσει την ακόλουθη δήλωση σχετικά με ενδεικτικό προϋπολογισμό για τις πλατφόρμες των κέντρων επαγγελματικής αριστείας:

«Με την επιφύλαξη των εξουσιών της νομοθετικής αρχής και της αρμόδιας για τον προϋπολογισμό αρχής, η Επιτροπή δεσμεύεται να διαθέσει ενδεικτικό ποσό ύψους 400 εκατ. EUR σε τρέχουσες τιμές για τη στήριξη των πλατφορμών των κέντρων επαγγελματικής αριστείας καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος, υπό την προϋπόθεση ότι η ενδιάμεση αξιολόγηση του προγράμματος επιβεβαιώνει θετική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της δράσης.».

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, μετά την έγκριση της θέσης του από το Συμβούλιο σε πρώτη ανάγνωση, αναμένεται να εγκρίνει επισήμως τη συμφωνία που επιτεύχθηκε κατά τους τριμερείς διαλόγους.

4. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Η θέση του Συμβουλίου αντικατοπτρίζει τη συμφωνία που επιτεύχθηκε κατά τους τριμερείς διαλόγους. Οι σημαντικότερες αλλαγές που εισήχθησαν σε σύγκριση με την πρόταση της Επιτροπής περιλαμβάνουν:

- Η ονομασία του προγράμματος είναι Erasmus+ αντί για Erasmus·
- Το χρηματοδοτικό κονδύλιο του προγράμματος ορίζεται σε 24,574 δισ. EUR σε τρέχουσες τιμές και πρόσθετο ποσό ύψους 1,7 δισ. EUR σε τιμές 2018, που προκύπτει από την ειδική προσαρμογή του προγράμματος που προβλέπεται στο άρθρο 5 και στο παράρτημα II του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2093 του Συμβουλίου (δηλ. του κανονισμού για το ΠΔΠ)·
- Η κατανομή του προϋπολογισμού τροποποιείται ως εξής:
 - Συνολικό κονδύλιο:
 - Μείωση του μεριδίου για την εκπαίδευση και την κατάρτιση από 83,1 σε 83 %
 - Αύξηση του μεριδίου του αθλητισμού από 1,8 % σε 1,9 %
 - Αύξηση των εξόδων διαχείρισης των εθνικών οργανισμών από 3,2 σε 3,3 %·
 - Μερίδια στο πλαίσιο του προϋπολογισμού για την εκπαίδευση και την κατάρτιση:
 - Αύξηση της κινητικότητας των ενήλικων εκπαιδευομένων από 4,8 σε 5,8 %·

- Αύξηση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης από 21 % σε 21,5 %.
 - Μερίδιο «τουλάχιστον» 1,8 % αφιερωμένο στη δράση Jean Monnet.
 - Μερίδιο «τουλάχιστον» 17 % για οριζόντιες δραστηριότητες και δράσεις υπό κεντρική διαχείριση, συμπεριλαμβανομένου του ενδεικτικού ποσού των 400 εκατ. EUR για τα κέντρα επαγγελματικής αριστείας που περιγράφονται στη δήλωση της Επιτροπής.
 - Μείωση του περιθωρίου ευελιξίας από 5,5 % σε 4,1 %.
- Κινητικότητα ενήλικων εκπαιδευομένων στο πλαίσιο της Βασικής Δράσης 1 (μαθησιακή κινητικότητα).
 - Ενίσχυση της διάστασης του προγράμματος η οποία αφορά την ένταξη (αυτοτελές κεφάλαιο με δύο νέα άρθρα).
 - Ένα νέο παράρτημα που περιγράφει αδρομερώς τις δράσεις του προγράμματος, διατηρώντας την απαραίτητη ευελιξία για την υλοποίηση του προγράμματος, και το οποίο επιδέχεται τροποποίηση με κατ' εξουσιοδότηση πράξη.
 - Αναθεωρημένο και αναδιαρθρωμένο κατάλογο δεικτών.
 - Καθορισμένη διάρκεια του προγράμματος, ευθυγραμμισμένη με τη διάρκεια του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου.
 - Προσθήκη διατάξεων αναδρομικότητας.
 - Αναθεωρημένες διατάξεις σχετικά με τους όρους συμμετοχής τρίτων χωρών συνδεδεμένων και μη συνδεδεμένων με το πρόγραμμα.

Γενικά, με τη συμφωνία που επιτεύχθηκε, διατηρούνται οι στόχοι και το επίπεδο φιλοδοξίας της αρχικής πρότασης της Επιτροπής και καθίσταται δυνατή η ευελιξία που απαιτείται για την υλοποίηση του προγράμματος.

5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η Επιτροπή αποδέχεται τη θέση του Συμβουλίου.

6. ΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή προέβη σε δήλωση η οποία παρατίθεται στο παράρτημα.

**Δήλωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τις ειδικές πιστώσεις για τις
πλατφόρμες των κέντρων επαγγελματικής αριστείας**

Με την επιφύλαξη των εξουσιών της νομοθετικής αρχής και της αρμόδιας για τον προϋπολογισμό αρχής, η Επιτροπή δεσμεύεται να διαθέσει ενδεικτικό ποσό ύψους 400 εκατ. EUR σε τρέχουσες τιμές για τη στήριξη των πλατφορμών των κέντρων επαγγελματικής αριστείας καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος, υπό την προϋπόθεση ότι η ενδιάμεση αξιολόγηση του προγράμματος επιβεβαιώνει θετική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της δράσης.